

deraf blive en Bærlen mellem ham og mig i at fremføre det ene Datum efter det andet; men jeg tror virkelig ikke, at der vilde fremkomme noget egentligt heldigt og Sagen haadende Resultat deraf. Hvad disse specielle Tilfælde angaaer, da ere de af den Slags, som Ministeren maa afgjøre med Følelsen af sit fulde Ansvar; og jeg skal være Ansvarer for den Afgjørelse, jeg træffer.

Den første Forespørgsel, som her rettes til Ministeren, er denne: „Anseer den høitærede Minister det for lovmedholdeligt, at et Skolelærerembede besættes ved Embedsbytning uden forud at være bekendtgjort som ledigt paa den i Lov af 8de Marts 1856 § 9 foreskrevne Maade?“ Dertil svarer jeg: Ja, nemlig naar de Kaldsberettigede og de Forslagsberettigede dertil give deres Samtykke. Jeg skal sige de Herrer, hvorledes jeg begrundet dette. Ville de Herrer forestille sig, at vi have to Skolelærere, A. og B.; A. er Skolelærer i Skolekaldet C., B. Skolelærer i Skolekaldet D. Disse to Personer bytte Kald, og i samme Dieblif, Byttet foregaaer, er A. Skolelærer i D. og B. Skolelærer i C. Der er ikke nogen Vacance tilstede, der er ikke nogen Embedsledighed, og der er som Følge deraf ikke gjort Uret mod Nogensomheft, der maatte attraae at søge noget af Embederne. Men lader os nu antage, at det ikke er saa, hvilket jeg dog paa det Bestemteste hævder, saa siger jeg, at selv under den Forudsætning, at jeg ikke har Ret i, at der ikke er nogen Vacance tilstede, saa vil dog den Omstændighed, at de Kaldsberettigede og de Forslagsberettigede give deres Samtykke til Bytningen, være tilstrækkeligt til at begrunde, at der ved Bytningen ikke skeer noget Brud paa Loven af 8de Marts 1856 § 9. Denne Lovs § 9 har principalt til Hensigt at bestemme Embedsbesættelsen, og det aldeles Subsidiære er Spørgsmaalet om Leiligheden for de forskjellige Embedsaspiranter til at søge Embederne. Jeg vil gjøre opmærksom paa, at vi jo have den staaende Praxis her i Landet, at der med Hensyn til samtlige geistlige Embeder bliver udstedt Bekjendtgjørelse om deres Ledighed, naar denne er indtraadt; men har man nogensinde hørt Nogen klage over, naar Præster have byttet,

at deres Embeder ikke ere blevne opslaaede vacante? Det vilde dog ogsaa i Grunden være et forunderligt Spilfægteri, om et Sogneraad og en Skoledirection, uagtet de indbyrdes vare aldeles enige om, at der skulde den Skolelærer være, og der skulde den Skolelærer være, vilde opslaae disse to Embeder som vacante og indkalde en Masse Ansøgere, naar det Hele dog ikke havde det Mindste at betyde, men Sagen eengang for alle var afgjort. Jeg veed ikke, hvor mange Bytninger af Skolekald der har fundet Sted. Efter min Opfattelse er dette en Sag, som egentlig slet ikke behøver at komme ind til Ministeriet. Jeg mener nemlig, at naar de Kaldsberettigede og de Forslagsberettigede, Skoledirectionerne og Sogneraadene, ere enige med de paagældende Skolelærere, saa er Sagen dermed uden videre afgjort, og der behøves ikke mere. Men jeg skal dog blandt flere nævne eet Bytningstilfælde, som er mig bekendt, og som det interesserer mig at meddele de Herrer. Det er en Bytning mellem to Skolelærere, hvoraf den ene var ansat i Præsto Amt og den anden i Maribo Amt. Den blev effectueret i 1863, og man indgik til Ministeriet med den Forespørgsel, om der var Noget iveien derfor. Hvorfor det interesserer mig at meddele Dem dette Factum, er, fordi det var Biskop Monrad, som dengang var Cultusminister. Nu ville de Herrer, naar de kaste Blikket tilbage paa vor parlamentariske Historie, erindre, hvilken ganske overordentlig Indflydelse og Betydning Biskop Monrad har havt paa den hele Tilblivelse af Loven af 8de Marts 1856. De ville ogsaa meget godt vide, med hvilken Varme han bestandigt har taget sig af Skolelærerkaldene. Men er det saa ikke forunderligt, at denne Mand ikke havde den mindste Betænkelighed ved at tillade dette Bytte!

Det næste Spørgsmaal er: „Anseer Ministeren sig bemyndiget til ved Resolution at affædige en Skolelærer udenfor de Tilfælde, hvor Skolelæreren findes ikke at have erhvervet sig tilstrækkelige Kundskaber eller formedelst Alderdom og Svagheit at være uduelig til at vedblive sit Kald?“ — Derpaa svarer jeg: Ja.